

INVESTICE DO ENERGETICKÝCH ÚSPOR

NEMAJÍ ROZUMNOU NÁVRATNOST

Na stránkách Evropského účetního dvora jsme našli následující tiskovou zprávu, která plně potvrzuje naše stanovisko, že honba za Evropskou unií vynucovanými energetickými úsporami pod pohrůzkou různých pokut je zcela kontraproduktivní, pokud není korigována analýzou návratnosti vynaložených prostředků, a to i u státům podporovaných projektů. Jednou z takto vynucovaných aktivit, které přinášejí jen ztráty bez jakéhokoliv užítu, je povinnost majitelů opatřovat si štítky energetické účinnosti u starších domů, která jen zajišťuje bohatou obživu zbytečných energetických auditorů.

RNDr. Tomislav Šimeček, předseda OSMD

Text přetiskujeme z webu eca.europa.eu:

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR

TISKOVÁ ZPRÁVA
ECA/12/55
Lucemburk 14. ledna 2013

Energetická účinnost EU: investičních cílů nebylo dosaženo, průměrná doba návratnosti přesahuje 50 let (v extrémních případech 150 let)

Náklady na zvýšenou spotřebu energie, vyčerpávání zásob fosilních paliv a vliv lidské činnosti na globální změnu klimatu jsou hlavní hnací silou politik energetické účinnosti v posledních letech. Prostřednictvím fondů politiky soudržnosti poskytla Evropská unie od roku 2000 téměř 5 miliard EUR na spolufinancování opatření členských států v oblasti energetické účinnosti. Za řádné finanční řízení těchto prostředků odpovídají společně Evropská komise a členské státy.

Evropský účetní dvůr posuzoval, zda byly investice do energetické účinnosti financované v rámci politiky soudržnosti nákladově efektivní.

Účetní dvůr zjistil, že projekty vybrané členskými státy k financování neměly z hlediska nákladové efektivity, tj. nákladů na jednotku ušetřené energie, racionální cíle. Zaměřovaly se na úsporu energie a zvýšení komfortu, ale nebyly vybrány na základě svého potenciálu mít finanční přínosy, které by vyplynuly z energetických úspor. Budovy se zpravidla považovaly za „připravené“ k financování, pokud potřebovaly renovaci a pokud dokumentace k budově byla v souladu s příslušnými požadavky.

„U žádného z projektů, které jsme viděli, nebylo provedeno posouzení potřeb a dokonce ani analýza potenciálu úspor energie v poměru k investovaným prostředkům“, uvedl člen Účetního dvora Harald Wögerbauer, odpovědný za tuto zprávu. „Členské státy v podstatě používaly obdržené peníze na renovaci veřejných budov, a otázka energetické účinnosti byla přinejlepším až druhotná.“

Plánovaná doba návratnosti investic činila v průměru 50 let, a v některých případech až 150 let. To znamená, že prostředky nebyly vynaloženy rozumně, protože životnost renovovaných prvků nebo budov je kratší, a z hlediska energetické účinnosti je lze tedy do značné míry považovat za ztrátové.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy přijaté Evropským účetním dvorem. Plně znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA PRESS

12, rue Alcide De Gasperi – L - 1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 – Fax: (+352) 4398 46410 – Mobil: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu Twitter: @EUAuditorsECA

Poznámka pro redaktory: Zvláštní zprávy Evropského účetního dvora jsou zveřejňovány v průběhu celého roku a uvádějí výsledky vybraných auditů konkrétních oblastí rozpočtu EU či témat z oblasti správy a řízení. V této zvláštní zprávě (č. 21/2012) s názvem „Nákladová efektivita investic do energetické účinnosti v rámci politiky soudržnosti“ se posuzuje, zda byly investice do energetické účinnosti financované v rámci politiky soudržnosti nákladově efektivní. Při hledání odpovědi na tuto otázku Účetní dvůr zkoumal, zda i) byly pro plánování a financování nastaveny vhodné podmínky tak, aby byla zajištěna nákladová efektivita investic do energetické účinnosti, a zda ii) projekty energetické účinnosti veřejných budov byly nákladově efektivní.

Audit proběhl v České republice, Itálii a Litvě, což jsou státy, které z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj získaly na opatření energetické účinnosti v programovém období 2007–2013 největší příspěvky a do roku 2009 také přidělily na projekty v této oblasti největší částky. V rámci auditu se prověřovaly čtyři operační programy a vzorek 24 investičních projektů týkajících se energetické účinnosti ve veřejných budovách.

Při auditu se dospělo k závěru, že pro plánování a financování nebyly nastaveny vhodné podmínky, které by zajišťovaly nákladovou efektivitu investic do energetické účinnosti a že kontrolované projekty týkající se energetické účinnosti ve veřejných budovách nebyly nákladově efektivní. Důvodem byla skutečnost, že u kontrolovaných operačních programů chybělo patřičné posouzení potřeb, které by umožnilo určit, v kterých konkrétních odvětvích by bylo možné dosáhnout úspor energie a jak toho docílit nákladově efektivním způsobem, a zdůvodnit tak zvolená opatření a s nimi související náklady.

Koncept nákladové efektivity, neboli nejlepší vztah mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky, nebyl pro členské státy při přidělování finančních prostředků na opatření energetické účinnosti a konkrétní projekty rozhodujícím kritériem. Nákladovou efektivitu neposuzovala ani Komise před schválením operačních programů.

Přestože se u kontrolovaných projektů realizovaly plánované hmotné výstupy, jako např. výměna oken a dveří nebo zateplení fasády a střechy, náklady na ně byly v poměru k možné úspoře energie vysoké. Potřeba renovovat veřejné budovy byla důležitějším kritériem než energetická účinnost. Ačkoliv se kontrolované projekty zaměřovaly na úsporu energie a zvýšení komfortu, výsledný poměr mezi energetickými úsporami a investičními náklady nebyl dobrý. Průměrná doba návratnosti investic byla přibližně 50 let, což je vzhledem k životnosti renovovaných prvků budov i budov samotných příliš dlouho.

Energetické audity buď nebyly povinné (Itálie, Litva), anebo pokud se vyžadovaly (Česká republika), investiční varianty doporučené energetickým auditorem byly až příliš nákladné. V 18 z 24 kontrolovaných projektů nebylo lze skutečné úspory energie ověřit, protože se spolehlivě neměřily.

Pro zlepšení investic do energetické účinnosti Účetní dvůr Komisi doporučuje, aby financování opatření energetické účinnosti v rámci politiky soudržnosti podmínila patřičným posouzením potřeb, pravidelným monitorováním a používáním srovnatelných ukazatelů výkonnosti a také uplatňováním transparentních kritérií pro výběr projektů a standardních investičních nákladů na jednotku ušetřené energie při maximální přijatelné době návratnosti.

Kontaktní osoba: Aidas Palubinskas tiskový mluvčí Evropský účetní dvůr
tel.: +352 4398 45410, mobil: +352 621 552224, e-mail: press@eca.europa.eu
www.eca.europa.eu Twitter: @EUAuditorsECA